เรื่องเสร็จที่ ๑๔๕/๒๕๔๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ฐานะทางกฎหมายของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๓๐๑/๕๖๖ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการได้ส่งเรื่องผู้เช่าสถานที่ของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ (กรมพลศึกษา) ค้างชำระค่าเช่าและค่าอื่น ๆ ไปให้อัยการสูงสุดฟ้องร้องคดี จำนวน ๘ สัญญา และอัยการสูงสุดได้มอบหมายให้อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๕ (แขวงปทุมวัน) เป็นผู้ดำเนินการฟ้องร้องคดีให้กับสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ เนื่องจากอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๕ (แขวงปทุมวัน) ต้องการทราบฐานะของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการว่าเป็นนิติบุคคลหรือไม่ และมีฐานะเทียบเท่ากรมหรือไม่ เพื่อพิจารณาอำนาจของผู้ฟ้องร้องในการนำคดีเข้าฟ้องร้องต่อศาลแขวงปทุมวัน สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ มีฐานะเทียบเท่ากรมหรือไม่ ตามหลักกฎหมายใด มาตราใดเพื่อจะได้แจ้งแก่อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๕ (แขวงปทุมวัน) ทราบต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ) ว่า ได้ชี้แจงเกี่ยวกับฐานะทางกฎหมายของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการต่ออัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๕ (แขวงปทุมวัน) แล้วว่า สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเป็นส่วนราชการของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแต่อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๕ (แขวงปทุมวัน) อ้างว่าไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเขียนไว้โดยชัดแจ้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งออกเป็น ดังนี้ คือ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวงซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง โดยส่วนราชการดังกล่าวมีฐานะเป็นนิติ

บุคคล ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗[๑] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนั้นกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวง ให้แบ่งเป็นสำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยสำนักงานปลัดกระทรวงและส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีฐานะเป็นกรมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง[๒] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และในกฎหมายดังกล่าวยังกำหนดให้การจัดระเบียบราชการของกระทรวงหนึ่งๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ วรรคสอง[๓] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และเมื่อพิจารณามาตรา ๑๕[๔] แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบด้วยแล้ว จะเห็นได้ว่า ได้กำหนดให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตราดังกล่าว โดยมีสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเป็นส่วนราชการของกระทรวงนี้ สถานะของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการจึงเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นและมีฐานะ

---

[๑] มาตรา ๗ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ดังนี้

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีฐานเทียบเท่ากระทรวง

(๓) ทบวงซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง

(๔) กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

สำนักนายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นกระทรวง

ส่วนราชการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) มีฐานะเป็นนิติบุคคล

[๒] มาตรา ๑๘ ให้จัดระเบียบราชการของกระทรวง ดังนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางกระทรวงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (๒) และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม (๓) มีฐานะเป็นกรม

ฯลฯ ฯลฯ

[๓] มาตรา ๑๙ ฯลฯ ฯลฯ

การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหนึ่งๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนการจัดระเบียบราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับการทหารและการศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

[๔] มาตรา ๑๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ

(๔) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

เป็นกรมสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉะนั้นเมื่อสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จึงย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

อนึ่ง สำหรับอำนาจดำเนินคดีแพ่งนั้นมาตรา ๕๕[๕] แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้กำหนดไว้ว่าจะต้องเป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง โดยผู้ที่จะมีอำนาจฟ้องคดีได้จะต้องเป็นผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิซึ่งจะต้องเป็นบุคคลโดยอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ฉะนั้น เมื่อสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และมีฐานะเป็นนิติบุคคล หากมีกรณีที่มีคดีพิพาทเกิดขึ้นสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการย่อมมีอำนาจดำเนินคดีแพ่งได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

---

[๕] มาตรา ๕๕ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้